

V R T E C.

Izbaja
1. dne
vsacega
meseca
na celej
pôli in
stoji za
vse leto
2 gl.
60 kr.,
za pol
leta 1 gl.
30 kr.
av. vr.

Naroč-
nina se
naprej
plačuje
in po-
šilja u-
redništ-
vu v
Lingar-
jevih
ulicah
hiš. št. 1
v Ljub-
ljani.

Časopis s podobami za slovensko mladino.

Štev. 6.

V Ljubljani 1. junija 1880.

Leto X.

Mladini.

Mladost, mladost le živaj zdaj mladina!
Raduj cvetie v pomládi se cvetoči,
Ki prikljój po mirnej rósnej noči,
Ker bliža se poletna vže vročina.

V vročini pa pokrita je dolína
Vže s polnim klásjem; pridni upajoči
Ljudjé pa žetve le pričakujoči
Ne veselé se cvetja več, mladina!

Raduj se zdaj njegove rósne mlade
In kadar sreča kratka ti razpade —
Pomládni cvet ti tudi ž njo izgine.

Namesto rósne pa ti sólza lije,
Oj solza bridka srčne bolečine
Iz sólze pa spomin na cvet posije!

J. Š. K.

Skrivna dobrotnica.

Stari Marko je imel svoje posestvo v ónih srečnih krajih, kjer se je mladina vzrejevala v pravem krščanskem duhu. Markovo jedino veselje je bila njegova ljubezniva in dobra hčerka Milica. Doživela je ravno osmo pomlád svoje dóbe in premišljevala je, kako se je vesoljna narava prebudila k

novemu življenju, a tudi ona se je razvijala kakor pomladansko cvetje na radost vsacemu, kdor jo je videl in poznal. Največja skrb Markova je bila, da bi hčerko Milico ohranil v lepej nedolžnosti in bi jej vse lepe nauke naše svete vere globoko veepil v njeno mlado, nedolžno srce.

Kadar je Marko zvečera sedel zunaj pod lipo s svojo hčerko Milico, vselej jej je pripovedoval o lepih krščanskih delih tega ali ónega človeka, večkrat pa tudi o neizmernej ljubezni in dobroti nebeškega očeta. Prijel je potem Milico za roko in jo s pravo očetovsko ljubeznijo vprašal: „Kaj ne, hčerka, da si hočeš tudi ti prizadevati, da otareš solzé siromakom?“ In Milica je odgovorila: „Hočem, ljubi oče, hočem!“ A oče Marko se je pri teh Miličinih besedah obrnil vselej proti nebu in je vzdihnil: „O dobri Bog v nebesih! blagoslovi mi tega otroka, čuvaj in ohrani mi ga in pomagaj mu, da izpolni svojo obljubo.“

V tacih lepih krščanskih razgovorih sta bila utolažena oče in hči. Čutila sta v srci zadovoljnost in mir, in to so nasledki prave krščanske vere.

Necega dne reče Marko svoje hčerki Milici: „Milica! denes lahko obiščeš strijca in se ondu z njegovimi otroci malo poigraš. Obleci se lepo in snažno ter pozdravi strijčeve prav pristrčno tudi od mene.“ — To očetovo privoljenje je dobro Milico zelo razveselilo, znala je namreč, da je pri strijcu lepó, in da jo strijc in vsi strijčevi radi imajo. In tako otide Milica k strijcu, kjer se je nekaj časa prav prijetno zabávala. Proti večeru se naredí na pot proti dómu. Strijc jej rekó, da naj kmalu zopet pride in jej dadó poln robec lepih jabolk, hrušek in drugih dobrih stvari, da jih ponese s seboj domóv. Milica zahvalivši se, kakor se spodobi, otide veselo proti dómu.

Prišedši do necega hrasta ob cesti, ugleda siromaka starca, ki je ves raztrgan ležal v senci pod drevesom. Poleg njega je bil zveženj, iz katerega je bilo videti nekoliko skorjic črnega kruha. Milica postojí, gleda siromaka, ter vzdihne: „O Bog! Ti si oče siromakom. Kolika tolažba je to ubogim ljudém!“

Potem pristopi bližej k siromaku ter reče sama v sebi: „Ubogi starček! Tedaj tukaj v tej senci moraš počivati. Ti tedaj nimaš mehke postelje, tvoja siva glava mora počivati na trdej zemlji, a ta široki hrast te varuje žgéčega solnca! Zdaj spiš ter ne misliš na svoje uboštvo! Te skorjice črnega kruha in tvoja raztrgana obleka kažejo mi, da si ubog in nadložen. Nu le počakaj, jaz ti naredim veselje!“

Zdajci se približa prav po tihoma k spečemu starčku in položi sadje in denarje, ki jih je dobila pri strijcu, k starčkovej glavi. Nato skoči do bližnjega grma in se ondu skrije, da bi videla, kaj poreče siromak, kadar se zbudi in ugleda ta nenavadni dar zraven sebe.

Starček se kmalu prebudi. Milo pogleda na nebó k sijajočemu solncu in reče z žalostnim glasom: „O solnce, solnce! Ti si priča vseh mojih križev in težav! Kako dolgo boš še sijalo name ubozega in nesrečnega človeka? Zakaj me ljubi Bog ne reši mojega trpljenja? O da bi užé skoraj prišla bela smrt po mene! Ves dan hodim od hiše do hiše prosèč vbogajme, in te skorjice suhega kruha, to je vse, kar sem si mogel izprosiť. Nu, čemú bi toliko godrnjal? Tvoja sveta volja, o Gospod, naj se izide!“

To rekši, otare si siromak solzé, a obrnivši se, ugleda poleg sebe sadje in nekoliko denarja.

„Kaj je to?“ reče čuděč se, „odkod ta dar! — Bog, preljubi moj Bog! zdaj zopet vidim in spoznam, da niti črva v prahu ne zapustiš. Ti si tu sem pripeljal dobrega človeka, ki se je usmilil mene ubozega siromaka. Blagoslōvi, o dobri Bog, tega plemenitega človeka, ohrani mu ljubo zdravje in daj mu srečo, mir in zadovoljnost?“

Tako je govoril starec globoko ganen in od veselja se mu solzé vderó po licih.

Milica je vsako besedo dobro slišala in se je zdaj še bolj prepričala, da ubozega starca velika nesreča tare. Bilo jej je v srci zeló ugodno, da je tako nenadoma razveselila ubozega siromaka. Tiho se vzdigne izza grma, da bi šla dalje, — ali ne more si kaj, da ne bi pozdravila ubozega starca.

„Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ pozdravi Milica siromaka, „kakor vidim, ste danes nekako veseli, rada bi znala, kaj je vzrok vašemu veselju?“

„Dà, drago moje dete, vesel sem in kako še vesel!“ odgovori starec. „V tem, da sem tukaj spal, pride nekdo mimo in mi pustí sladkega sadja in nekoliko denarja. Le poglej tukaj-le; vse to mi je nekdo prinesel. Bog ga naj tisočkrat blagosloví, kdor mi je to dobroto skazal! A zdaj grem k svojim otročičem, da si ž njimi razdelím ta dar.“

„Mar imate tudi otroke?“ vpraša ga Milica.

„Dà, imam otroke, a to so otroci mojega sina, katerim je oče umrl, a zdaj je na meni ubozemu starcu, da skrbim zanje. Rad bi skrbel in tudi delal zanje, ako bi le mogel, ali močí so me zapustile, ter ne morem niti samemu sebi kruha zaslužiti. Za te uboge otročiče hodim od hiše do hiše ter prosjáčim, da jih vsaj toliko časa preživim, dokler malo dorastejo in morejo v kako službo stopiti. A zdaj moram hitro k otrokom, glej ondu pod ónim hribeem, v ónej bornej kóči me željno pričakujejo.“

Siromak otide proti omenjeni kóči, in Milica je še dolgo gledala za njim. Bila jej je duša mirna in vesela, kakor so angeljci v nebesih mirni in veseli. Solzé radosti so jej zablestéle po licih, kakor se blesté kapljice spomladanske rōse na krasnih, dehtečih vijolicah.

Milica je dobro uprla oči na óno mesto, kamor je bil siromak odšél. Odslej se je večkrat pokazala starcu in njegovim sirotam kot — skrivna dobrotnica.

A tudi vi, bistrooke in dobre deklice, ki znabiti to povest berete, in se vam nedolžna duša raduje nad Miličino milosrēnostjo — tudi vi idite kakor skrivne dobrotnice k ubožim in oteríte jim solzé, pomagajte revnim in nadložnim, pomagajte bolnim, tolažite nesrečne, in storite dobro vsacemu, komur morete, kajti znajte: Vsi ljudjé so, kakor vi, podobe božje, vsi smo otroci jednega nebeškega Očeta, kateri vidi vse, karkoli storimo, bodi si tudi v najskrivnejšem kotu naše zemlje. Pómnite pa tudi lepi izrek, ki pravi:

„Kdor kaj dobrega stori,
Bližnjemu v potrebi
Brez da vedel bi kakó,
Srečo kuje sebi.“